

לימוד צוות פרשת נשא

מלאך המוות הגיע ראשון, כהרגלו. הוא סקר במבטו את הלשכה הסודית שבמדור השישי בגיהנום. היא היתה ריקה למדי. "שוב אני היחיד שמגיע בזמן", סינן בכעס, "לכל הרוחות והשדים".

"לקרוא להם?" שאלה אותו המזכירה. "חשבת שאמרת שזאת ישיבת חירום, בפורום מצומצם..."

מלאך המוות לא התייחס. "תעשי קפה", אמר, "שתי כפיות רעל"

כעבור מספק דקות כבר ישבו סביב השולחן כמעט כל בכירי הגיהנום, ומלאך המוות פתח את הישיבה בקולו הרועם. "רבותי, כזכור לכם, החלטנו בישיבה הקודמת לנסות תכנית חדשה שתסייע לנו להשתלט על העולם, במקום התכנית הלא-מוצלחת שלפיה פעלנו עד כה. הניסיונות לשתול בכדור הארץ סוכנים שלנו, החל מפרעה, דרך אנטיוכוס ועד לגרגמל, כשלו בזה אחר זה. כעת אנו מנסים ליישם את הרעיון שהציע חברנו הייאוש: במקום לשתול רשעים חזקים, נייאש ונחליש את כוחם של האנשים הקיימים, וכך נוכל לשלוט בעולם באין מפריע. כולכם הכנתם דו"חות על יישום התכנית בשטח?"

"אל תדאג", אמר אשמדאי, "הכל בשליטה. התרבות החדשה שפיתחנו הולכת ומתקדמת. הקניונים והמותגים צוברים תאוצה, והכנסנו גם לטלוויזיות כל מיני תכנים שיעזרו לצופים להתייאש מתיקון המציאות שמסביב, או לשכוח ממנה לגמרי ולשקוע ב..."

דפיקה בדלת קטעה את דבריו.

"מה זה אמור להביע?!" נזף מלאך המוות בשטן שנכנס פנימה. "לא די שאתה מאחר, אתה גם מעז לדפוק בדלת?!"

"ועוד באמצע הדיווח שלי", הצטרף אשמדאי. "שיקח אותך האופל!"

"למה תמיד אני?" הגיב האופל בכעס.

"מצטער על האיחור", אמר השטן והניח את קלשונו על המתלה שבפתח הלשכה. "זה עתה שבת משוט בארץ ומהתהלך בה. המצב פשוט נורא, אל תשאלו מה ראיתי. אירגוני חסד, מבצעי התרמה, פעילים חברתיים... אמרת שהתכנית החדשה חייבת להצליח. איך אתה מסביר את זה?"

"איך אני מסביר?" שאל מלאך המוות. "השד יודע למה!"

"אה... טוב, האמת היא שאני יודע..." גמגם אשמדאי במבוכה. "ובכן... שכחתי לספר לכם על בעיה קטנה. עם רוב המבוגרים אנחנו די מסתדרים. הם צריכים לעבוד לפרנסתם, והראש שלהם די מקובע ורציני. גם הילדים לא מהווים סכנה, אבל עדיין נשארו הרבה בני נוער אידיאליסטיים. הצלחנו לנטרל את חלקם באמצעות טלוויזיות ומועדונים למיניהם, אבל עדיין יש הרבה מתנדבים, ותנועות נוער... אני לא יודע מה אפשר לעשות נגדם..."

שתיקה מביכה השתררה בחדר. שוב נשמעה דפיקה בדלת.

"מה זה הנימוס הזה היום, השתגעתם?!" הרעים מלאך המוות בקולו. האיש שעמד בחוץ פירש זאת כ"יבוא", פתח את הדלת ונכנס פנימה. "שלום, מצטער על ההפרעה. קוראים לי בני. במקרה עברתי במדור שמתחתיתם כדי להדפיס את הספרים שלי, ושמעתי את הדיון שלכם, ובפרט את השתיקה המביכה. רק רציתי להגיד שאין לכם מה לדאוג, הנושא בטיפול".

"מה זאת אומרת?" התעניין האופל.

"אנחנו עובדים כבר הרבה שנים על פיתוח התכנית להסחת דעתם של בני הנוער מהאידיאלים ומהמציאות שסביבם, או בשמה המקוצר: 'בגרויות'. הרעיון הוא פשוט: שכנענו את בני התמותה המבוגרים, לקבל אנשים לעבודה או ללימודים האקדמיים על-פי 'תעודות בגרות', שמשקפות ידע, כישרון, יכולת חרישה, טחנית חומר וכיוצא באלו. מבוגרים רבים קנו את זה, משום מה, וכך, לפחות במשך חודשיים-שלושה, בני הנוער נאלצים לנטוש את האידיאלים לטובת הבגרויות".

"זה נשמע די מסובך", אמר השטן.

"נכון", אמר בני, "סיבוכים הם המומחיות שלנו. שכרנו עובדים מיוחדים שישבו במשרד החינוך וימציאו תוכניות חדשות מדי שנה, כדי שהמבחינים ילכו ויסתבכו. בסופו של דבר, כל המדריכים, הפעילים והמתנדבים שדברתם עליהם, משתעבדים לנוסחאות, טבלאות וסיכומים"

"כל הכבוד", אמר מלאך המוות, "אבל תגיד לי, באמת שופטים אנשים בכדור הארץ על פי פיתרונות של תרגילים מתמטיים?"

"על זה אני כבר לא יודע לענות", אמר בני, "זה ירד במיקוד".

אריאל הרים את ראשו מהספר. שוב הוא נרדם באמצע תרגיל בגאומטריה. הוא הביט בשעון. 20:00. אריאל ניסה להיזכר מאיפה השעה הזאת מוכרת לו. אה, הוא אמור ללכת עכשיו לשיבת צוות בסניף. אפילו דף הנוסחאות המונח לפניו, והמחשבון שלצידו, לא יכלו לעזור לו לפתור את השאלה הכי קשה: ללכת לסניף, או להמשיך לחזור על החומר?

אז כמה שאלות לחשיבה?!

- **אם בגרויות הם כאלה אז למה אנחנו לומדים אליהם אולי עדיף שנפסיק ללמוד וכל היום נתנדב ונלמד תורה??**
- **מה כן חשוב בבגרויות ולימודים?**
- **מאיזה גישה אנחנו צריכים לבוא ללימודים שהם אמצעי או מטרה?**

**צריך לעמול קשה שתעודת הבגרות תתפוס את מקומה
הראוי לה, אבל לא שתהפך לעיקר העיקרים" (הרב נריה)**

בגרויות, כן או לא

השאלה:

שלום לכם צוות "חברים מקשיבים" היקר!

שמי עדי ואני שמיניסט בישיבה תיכונית עירונית באזור המרכז.

מס' חודשים לאחר תחילת השנה יצאתי לשבו"ש בישיבת הסדר. נהייתי מאוד והתחברתי מאד לישיבה. ממש "מצאתי את מקומי בעולם".

מס' ימים לאחר שחזרתי הביתה, מצאתי את עצמי חושב על ייעוד חיי. הגעתי למסקנה שכל מה שאני חפץ בו זה להתגדל בתורה באמת ולשקוע בה לאורך כל חיי. עם מחשבות אלו אני חי מס' חודשים.

מאז, אני מרגיש שאני מכריח את עצמי בשביל להיכנס לשיעורים וללמוד למבחנים.

אם פעם פחות מ-100 היה אצלי כישלון, היום אני מגרד את ה-85 מלמטה.

במילים אחרות, אין שום דבר שגורם לי לרצות באמת לגשת לבגרויות.

לא העתיד ולא ההווה.

אנו נמצאים עכשיו בפתחה של עונת הבגרויות. ה"Money time" של השנה, ואני מוצא את עצמי חסר כוחות.

לאחרונה, אזרתי אומץ ודיברתי על זה עם הוריי. אבא שלי פשוט לא היה מוכן לשמוע את זה.

תבינו, אני באמת לא רואה את עצמי באקדמיה. זה פשוט לא מעניין אותי. מה לעשות?

תודה רבה!

אתם עושים עבודת קודש!

עדי

התשובה:

לק"י

עדי היקר!

כמה שאני מקנא בך שאתה כבר יודע לאן פניך מועדות, שאתה יודע מה העיקר בחיים ומה נשמתך חושקת.

איזו שמחה!

אני חייב להגיד שאני מאוד מזדהה עם מה שאתה כותב. עם מה שאתה מרגיש. אמנם זו צרת רבים אך אומרים שהיא נחמת יחיד; אתה לא היחיד שנאלץ להתמודד, אם בעבר או בהווה, בשאלה הזו.

אתן לך עצה אחת. לנשום. כן, ממש כך. לנשום, ובנחת.

אי"ה אחלק את הדברים שלי לכמה חלקים: היחס לתורה ולאקדמיה והעניין עם ההורים.

התורה מחוברת למציאות

המצב שאתה מציב הוא מאוד מובן. אדם שמגיע לאמת המוחלטת שלו "ששורפת" את כל מה שלא חלק ממנה, לפחות בתפיסה ובאופן הגלוי.

צריך להבין, הלימודים הכלליים הללו חשובים גם כן ללימודי הקודש. לא רק בגלל שרש"י, לדוגמה, מביא במסכת סוכה חישובים של סוכה עגולה וסוכה עם קוטר ופאי.

התורה היא לא מנתקת אותנו מהחיים. היא מחברת אותנו למציאות כולה. לכל מה שב"ש".

הרצון והבערה קיימים אצלך. כשאתה רוצה משהו אתה משיג אותו.

אני אומר את זה גם כמשפט כללי לכל אדם. כי זו האמת אך במיוחד לאור דברך עם הציונים.

עד עכשיו כל הנושאים השונים היו חשובים לך כי בתוכך הרגשת את החיבור שלהם לחיים. אמנם, עכשיו, אחרי שהתבשמת מלימוד התורה שקיים בישיבות ביתר שאת אתה מרגיש שזה העיקר וכל השאר כבר לא.

חכמי ישראל לאורך הדורות, בתוכם הרמב"ם, האבן עזרא, דון יצחק אברבנאל ואפילו בדור האחרון- פנחס קהתי לא היו מנותקים אלא מאוד מחוברים. אז תגיד שהטבע השתנה והיום גדולי ישראל לא מחוברים. אינני יכול לענות למה חלק כן וחלק לא (אגב יתכן שחלק כן ואנחנו אפילו לא מודעים לזה) אבל אני כן יכול להצביע לך על גדולים כמו הרב ש"ז אוירבך זצ"ל והרב אליעזר ולנדברג זצ"ל, בעל ה-"ציץ אליעזר", שבחנו את המציאות לעומקה עליה דנו טרם פסוק.

מקף בין לימוד תורה ולימוד אקדמי?

את המשפט הבא אני אומר מכיוון אחר ובזהירות.

צריך להכיר בכך שהרצון של האדם יכול להשתנות. אתמול למדת לימודי חול בחשק והיום לא. מחר? אנחנו יודעים מה אתה רוצה מחר אך השאלה אם מחר תחליט לשנות את הטקטיקה. לא את האידיאל, שב"ה הוא נשגב וגבוה, אלא את הטקטיקה. לקדש את מרחב החיים הרחב.

לגשת אל חיי האקדמיה לא כלימודים אקדמיים אלא כדי לגלות מתוכם את הקודש. את החיבור שבין מה שאנחנו מכירים מדברי חז"ל וכפי שהוא מתבטא במאמרים האקדמיים השונים. יתכן וגם תרצה להתייבב מולה ולהכריז בראש חוצות שהתורה אמת ומה שחוקר/כותב זה או אחר מציג הינו בעל נקודות שמסלפים את האמת או לא יורדים למלוא עומקם.

יתכן ואתה משתאה לנוכח הדברים ואתה יותר הולך בכיוון של מצוות תלמוד תורה באופן מוחלט רק שכחלק ממנה אנו מצווים לא רק ללמוד אלא ללמד (עייני רמב"ם), מצות עשה י"א, ובמיוחד בתרגומו של הרב קאפח זצ"ל). במסגרת זו, כדי להוציא את תעודת ההוראה ו/או התואר תצטרך בגרות.

השפעת לימודי החול על לימודי הקודש

אפשר לומר שמכל אחד משלושת הסיבות שהבאנו (התורה שמקפת הכל, לגלות את התורה באקדמיה או ללמד) יוצא שיש ענין להשקיע באמת בלימודים. לעניות דעתי צריך גם לברר אם זה שכבר אין כח ללימודי חול והבגרות נובע גם מחוסר הרצון ללמוד, תופעה שהיא יחסית מוכרת לקראת סוף השמינית או לא.

צריך לבחון את זה מול גילוי הרצון של הלימוד תורה בתוך הלמידה עצמה. להבין באמת מאיפה זה מגיע. אני לא אומר שאתה זורק עכשיו כי אתה ככה לקראת סוף

שנה והלימודים שאחרי אלא צריך לאמת את הדברים שאתה אומר כדי לדעת איך לגשת לדברים.

השיחה עם ההורים

כל הדברים הללו שהזכרת היו במידת מה הקדמה באמת למשפט האחרון שהזכרת והשיחה עם ההורים.

חשוב באמת לדעת שההורים רוצים את טובתנו. הם אנשים עם הבנה ובגרות שלנו אין. נכון, יתכן וההשקפה שלהם שונה משלך אבל בכל זאת צריך לנסות להבין את מה שהם באים להגיד לנו. לא בהכרח לקבל את דעתם אך כן לשמוע.

זה מסובך אבל אולי שווה לפעמים לנתק את זה שזה ההורים שלנו שאומרים לנו את זה לחשוב מה היה קורה אילו החבר הכי טוב היה אומר את זה או אולי המדריך שאנחנו כל כך קשורים אליו שאומר לנו את זה. מה שאני אומר זה לבחון את מה שההורים אומרים בצורה אובייקטיבית. יתכן ואתה דוחה את הדברים שלהם בגלל שזה ההורים שאומרים את זה.

ברור שצריך שהם יבינו אותך ואת רצונך.

לסיכום,

אני חושב שהלימודים לא מנותקים מהרצון ללמוד תורה ולהתגדל. אנחנו עושים עכשיו את המעבר בין השלב שבו נהגנו לבדל בין מקצועות חול לבין מקצועות קודש ולהבין שהכל אחד.

לא נטבע בתוך לימודי החול אבל בהחלט נבין איך שגם הם חלק מלימוד תורה ומתוך מבט כזה ניגש אליהם.

כל זה הוא יחסית על רגל אחת כי איך, כמה ולמה דורש בירור ועדיף בעת הזאת לעשות את זה כל מקרה לגופו.

בכל מקרה, אני מאחל לך המון בהצלחה ומקווה שהחשק בתורה ימשיך ויתגדל ויפרוץ החוצה ויאיר לכולם.

באמת זכית להגיע למקום הברור הזה, בגיל הזה ובדור הזה כשמסביב איזה יש המון דברים שיכולים לבלבל אותנו ולערפל את הרצונות הפנימיים שלנו.

עדי היקר!

אני מקווה שהועלת בתשובתי.

אם תצטרך עזרה, תמיד תרגיש חופשי לפנות לצוות המשיבים,

פסח כשר ושמח!